

ΤΟ ΣΤΟΙΧΙΟ

(ΔΙΗΓΗΜΑ Δ. ΒΟΥΤΥΡΑ.)

Τὸν εἶχε παρκαλέσει ὁ φίλος του καὶ μαθητητής του Φιλίππος νὰ πάη νὰ περάσῃ μαζί του, μαζί μὲ τὴν οἰκογένειά του τὸ καλοκαίρι. Εἶχε ἀγοράσῃ τότε μάλιστα ὁ πατέρας τοῦ Φιλίππου ἕνα ἐξοχικὸ σπῆτι, τὸ ὁποῖο τοῦ περιέγραφε μὲ πολλὰς λέξεις. Ἡ ἐξοχή τοῦ ἔρρεσε πάντοτε ἀκόμη καὶ τὸν χειμῶνα. Προτιμοῦσε τὰ βουνὰ τὰ χιονισμένα ἀπ' τὴν λάσπη τῶν πόλεων καὶ τὰ βρεμένα σπῆτικα. Ἐδέχθηκε τὴν πρόσκλησι μὲ χαρὰ, ποῦ τὴν φανέρωτε. Ἐνν πρῶτ' ἦταν ἐκεῖ.

Ὁ ἥλιος δὲν ἔκκιγε τόσο ἄν καὶ ἦτο Μάιος, ὁ καιρὸς ἦταν ὁρσερός. Ἦνα βουνὸ πρωτοεῖδε ἐμπρὸς ἀπ' τὸ σπῆτι ἀνκτολικὰ, ποῦ μὲ τὴν ῥάχη του θὰ ἐμπόδιζε τὸν ἥλιο νὰ φανῇ πρὶν τῆς ἐπὶ τὸ καλοκαίρι. Καλοκαιρινὸ σπῆτι, ἀλλὰ τί ρυθμὸς ἦταν ἐκεῖνος! Τί πυραμίδες, τί πύργοι, τί θόλοι! Μὲ ὅλο τὸν ἥλιο, ποῦ τὸ ἔλουζε τὸ εἶδε σκυθρωπὸ καὶ τοῦ ἐφάνη ἀκόμα νὰ εἶχε, σὰ νὰ ἔδλεπε σὲ πρόσωπο ἀνθρώπου, κάτι τὸ μυνικὸ, τὸ τρελὸ! Δὲν μπορούσε νὰ ἦταν ἄλλως παρὰ ιδιότροπος, ἢ τρελὸς θὰ τὸ εἶχε χτίσει καὶ ἔδωκε καὶ σκυτὸ τὴν τρέλλα του μαρμαρωμένη!

Τὸ σπῆτι ἦτο περικυκλωμένο ἀπὸ κῆπο.

Εἶδα ἕνα κυπαρίσσι ψηλὸ, πικρὸ, ποῦ χρησίμευε γιὰ πωλὴν ἀρχινῶν, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ σπητιοῦ, σὰ στὴν ἀγκυλιά του καὶ κοντὰ σενὰ περὶ θύρο.

Ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς οἰκογενείας τοῦ φίλου τοῦ ἦταν γνωστὰ πολὺ. Τὸν ὑποδέχθησαν μὲ χαρὰ. Ἡ μητέρα, ὁ πατέρας του, ἡ κόρη ἡ μοναχοκόρη, ψηλὴ ξανθὴ μὲ κάτι μεγάλαι μάτια καστανόκυρα. Πολλὰς φορὰς τὰ μάτια τῆς τοῦ ἐφαίνοντο γαλανὰ καὶ ἀλήθεια μπορούσε νὰ βέλλη στοίχημα, ὅτι ἦσαν γαλανὰ! Οἱ δύο γυοί. Ὁ μαθητήτης οὐ Ἀλκης καὶ ὁ Τίμος. Ὁ Ἀλκης ἦταν ὁ μεγαλύτερος.

— Πῶς τὸ βλέπεις τὸ σπῆτι; τὸν ρώτησε ἡ μητέρα· εἶδε τὰ μάτια τῆς Ἑλένης νὰ τὸν κυτᾶζουν καλά.

— Πολὺ ὠραῖο, σὰ πύργος ἀρχαῖος φράγκων! εἶνε αὐτὸς καὶ ἔφερε τὰ μάτια του στὴν ὑψηλὴν ὀροφὴ. Εἶδε ψηλὰ στὴ γωνιὰ μιὰ κερκλή ποῦ ἔδειχνε τὰ δόντια τῆς....

Ὁ πατέρας πλησίασε μὲ τὸν Ἀλκη.

— Πήγαινε νὰ σοῦ δείξῃ ὁ Ἀλκης τὸ δωμάτιό σου!

Τὸ σπῆτι ἐφαίνετο καλοχτισμένο, ἀλλὰ καὶ μέσα εἶχε ἐκεῖνο τὸ ἴδιον ποῦ τοῦ ἐφάνη ἀπ' ἔξω. Σὲ πολλὰ φαινόταν σὰ νὰ ἐμοιχζε μὲ ἐκκλησία. Ἀλλὰ δὲν

ήτο μόνο αυτό, ήτο ή ήχώ του ! Μιά ήχώ, ποῦ στὸν μακρότερο κρότο φκινόν-
τουσαν νὰ ξυπνοῦσαν ἀόρατες πνεύς, ποῦ γέμιζαν θόρυβο τὸ σπῆτι ! Εἶχαν φθάση
στο ἐπάνω πάτωμα, ἀφοῦ ἀνέβησαν τὴ μαρμαρένιη σκάλα, ὅταν ἔνας κρότος ἀ-
κούσθηκε κάτω. Ἀνκτρίχισε. Κάτι ἐπιπλο θὰ ἔπαιε, ἀλλὰ ἐρώνη τὴ νὰ μιλοῦ-
σε ἡ κάθε γωνιά, νὰ ἀγρίεψε στὸν κρότο, ἢ σὰ νὰ ζύπνιστε ἀπ' αὐτὸν καὶ τὸν
ξερνοῦσε πίσω ἀγριεμένη !

Ἐκύταξε τὸν Ἄλκη, τὸν εἶδε καὶ αὐτός.

— Εἶδε πῶς κάνει ;

Τοῦ εἶπε καὶ αὐτός.

— Ναὶ ἔχει κάτι ἄγριο !

Ὁ Ἄλκης ἐκύταξε τοὺς θόλους, ἔπειτα ἔριξε τὸ βλέμμα πικροῦ καὶ τὸ
ἀπέσυρε εὐθύς.

— Εὐρώα καὶ ἐγὼ πῶς δὲν μοῦ ἀρέται αὐτὸ πὺ σπῆτι ! ἀλλὰ νὰ τοῦ πῶ δὲν
εἶμαι ὁ πρῶτος ποῦ δὲν τᾶρέσει ! Δὲν ἀρέται οὔτε στὴν ματέρη οὔτε στὴν Ἰλένη !
Μόνον στὸν πατέρα ἀρέσει καὶ στὸν Ἰγνύ !...

Τὸ δωμάτιο ποῦ τοῦ εἶχαν γιὰ δικῆ του ἦταν μὲ κίτρινο βαφὴ χρώμα βαμ-
μένο ὡραῖο δωμάτιο. Εἶδε τὸ κερὶ στὸ τραπέζι καὶ κοντὰ τὰ σπῆτικα. Εἶχε
καὶ ἕνα βιβλίον. Ὁλα ἔτοιμα.

— Σοῦ ἔχω καὶ τὰ δύο βιβλία !

Ὁ Ἰλιος ἐμπῆκε ἀπ' ταῖς γρύλλιας καὶ ἀπλώνεται στὸ πάτωμα.

Ὁ Ἄλκης προχώρησε στὸ παράθυρο.

— Ἐλα νὰ δῆς ἐδῶ ! τοῦ εἶπε ἀνοίγοντας τὸ παράθυρο.

Τὸ παράθυρο καθὼς ἀνοίξε εἰδείξε τὰ κλαδιά τοῦ μεγάλου κυπαρισσιῶ. Τὸ
ἕνα φύλλο, δὲν ἀνοίγε κλά. Ὁ Ἄλκης ἔσκυψε καὶ εἶδε, ἔπειτα στράφηκε στὸν
φίλο του.

— Ἐχεις δεῖ ποτέσου τόση μεγάλη ἀράχνη ; τὸν ρώτησε.

Ἐσκυψε καὶ αὐτός νὰ δῆ. Στὴν ἀρχὴ εἶδε μόνο κλάδους γεμάτους ἀπὸ δύ-
κτικ ἀραχνῶν, ἔπειτα ὅμως καθὼς ὕψωσε λίγο τὸ βλέμμα ὥστ' νὰ εὐρῶθῃ αὐτὸ
πρὸς τὰ ἐπάνω, τὰ μάτια του ἀντιερίστησαν μὲ τὸ φῶς κάτι ματιῶν, ποῦ τὸν
ἔκαναν νὰ αἰσθανθῇ τὸν φόβο νὰ κινῆται μέσα του ! Μέσα σὲ διστακτικ χανδρὰ
παλικά ἦταν ἕνα παράδοξο ζῶον, ἔτσι μπορούσε νὰ ὀνομασθῇ καὶ ὄχι ἀράχνη.
μὲ μεγάλο τὸ κορμὶ της σὰν παλάμη ἀνθρώπου ! Τὸ φῶς ἐκεῖνο ποῦ πιτοῦσε τὰ
μάτια της ἐκράτει σὲ μιὰ στιγμὴ μόνον ἐκείναι ποῦ τὴν ἀντίκρισε ἔπειτα ἔσπινε
καὶ ἐμπρὸς του ἔμεινε σὰν κοιμισμένη καὶ χωρὶ νὰ φκίνεται ἂν βλέπη.

Ὁ Ἄλκης τὸν ἄφησε. Ἐμείνε μόνος. Ἐκλείσει τὰ φύλλα καὶ ἀλλοῦς ῥοῦχα.
Ἡ καρδιά του κτυποῦσε εὐχάριστα. Τὸ δωμάτιο ἔλαμπε ἀπ' τὸν ἥλιο. Μιά κο-
ρυφή δένδρου φκινόταν ἀπ' τῆς γρύλλιας νὰ σκευῇ διζιὰ καὶ ἀριστερὰ. Ἐνα

πουλάκι πτερούγισε έπειτα άλλο, άλλο. 'Η μορφή της 'Ελένης πέρασε μδυτήν την εύχρηστηση απ' εμπρός του.

Κατέβηκε κάτω 'Η ήχώ, που έφινε το βήμα του του έφερε λίγο απ' την έντόπωσι την κακή την πρώτη.

Εύρησε την κυρία Φιλέα με την κόρη της. Οι άνδρες είχαν βγεί έξω και δέν θά άργούσαν νά γυρίσουν. Πήγαν για έπίσκεψι σέ ένα εκεί κοντά κτήμα.

'Η κυρία Φιλέα τον ρώτησε αν του άρέσει το δωμάτιό του και μαζί τι κάνουν οι γνωστοί της στην 'Αθήνα. Καθώς μιλούσαν είδε ότι ή κόρη είχε αδι- νκτίσει ακούνη και είχε γίνει κίτρινη λίγο. Δέν τόλμησε νά ρωτήσει. Πάλι ήρθε ή όμηλία για το σπίτι. 'Αυτός τό επαινέσκει.

— Όλα καλά με που ή 'Ελενίστα δέν τό θέλει !

Έκείνη την 'Ελένη. Το πρόσωπόν της φανέρωνε φόβο και λύπη. 'Η ημέρα πέρασε εύχρηστα. Όλα λησμονήθηκαν. Όταν έπεσε ό ήλιος έκαμην μία μικρή έαδρομή. 'Ηταν σταυτάδι έτι επίστρεψαν. Στην έαδρομήν ήταν αυτός ό 'Αλκης ό Τίμος και ή 'Ελένη. 'Ο κύριος και ή κυρία Φιλέα δέν θέλησαν.

"Όταν είδε μέσα στί σταυτάδι τό σπήτι του έράνη άπαίσιο ! 'Εκείνο τό κυ- παρίση που έβγαίνει απ' επάνω απ' τή στέγη !...Θά ήταν πολλών χρόνων αυτό, πολύ, πολύ πριν χτιστή τό σπήτι.

Τό τραπέζι ήταν έτοιμο. Έκάθησαν. Δέν έκανε ζέστη και είχαν τά παρά- θυρα κλειτά. Αυτός έφερε όμιλίς φαειράς. Διηγήθηκε επισόδεια τονικά και του παιδικού του βίου. Έβλεπε την 'Ελένη νά γελά και ζητούσε και άλλα, Έβραζε και φόματα νά νοστιμίξη ή αλλοθαι καθώς έλεγε στον έκυτόν του. 'Ο 'Αλκης έλεγε και αυτός. 'Ο Τίμος όμως όμοιος με τον μισάνθρωπο, έκαθόταν σκεπτικός και έκανε τάχα ότι προσέχει.

'Ο ξένος τους τον είδε και είπε με τον νού του.

— Μην έχει έρωτα ;

Πέρασε πολύ μέρι της νύχτας έτσι. 'Ο πατέρας σηκώθηκε και καλονύχτισε Όμοίως και ό Τίμος. 'Ο 'Αλκης βγήκε έξω. 'Ο ξένος φρικίασε. Του έράνη καίνη τή στιγμή σάν κάτι νά τον κύκλωνε.

Τό βήμα του Τίμου που ανέβαινε στά επάνω του δωμάτια, άκούσθηκε νά μακρινή σά νά έκανε φτέρνες διαδόλου ! Είδε την 'Ελένη νά κυτάζει.

— Έχει ένα ξέρο και έγώ ! είπεν ή μητέρα.

— Τι ;

— Καθώς κάνη έτσι που περπατάν κανείς με πιάνη τρομάρα. Έχανε νά μι- λήσει, άλλα ένα βήμα άντήχησε. 'Αντηρίχισε. 'Ηταν ό κύριος Φιλέας. Είχε λησμονήσει την πίστα του. Ένόησε με μία τί είχε γείνη και τί έλεγαν και είπε καθώς έρευγε.

— Κατάλαβα ότι θέλεται δέσμο !

Ὁ ξένος ἀνέβηκε στὸ δωμάτιό του. Ὁ κύριος Φιλέας ἐκαμάρτω κάτω ὁμοίως καὶ ἡ κυρία Φιλέα καὶ ἡ Ἑλένη. Ἄναψε τὸ κερί του καὶ κύταξε γύρω του. Ἐκλείσσε καλὰ τὴν πόρτα. Καθὼς ἔαχνε αὐτὸ τὸ σκέφθηκε καὶ εἶδε ὅτι εἶχε κυριευθῇ ἀπὸ τρομάρα. Ἐσβύσε τὸ κερί καὶ πλάγκισε. Ἦταν μικρὸ λιχνάρι ἐρεγκκε. Ἐσφιξε τὴν γροθιά του καὶ κύταξε τὰ νεῦρα του. Εὐχριστέθηκε πὺ τὰ βρῆκε γερά, στερεά.

Τὸ πρῶτὸ ξύπνησε. Ὁ ἥλιος ἔμπνε καὶ χτυποῦσε στὸν τοίχο φιλὰ ἀπ' τὸ κρεβάτι του. Πετάχθηκε κάτω. Ἄν καὶ εἶχε κοιμηθῇ γεμάτος φῶς ἐτακώθηκε καὶ οὔτε ἔχνος ἔμπνε. Ὁ ὕπνος τοὺς κοίμησε καὶ τὸ φῶς τοὺς διέλυσε. Θυμώθηκε ὅλα κεῖνα πὺ εἶχεν γείνη, ὅτι εἶχε ἀκούσει. Τὸ πρόσωπο τῆς Ἑλένης πέρασε μελαγχολικό, ὥχρὸ ἀπὸ κοιτὰ του καὶ εἶδε τὰ μάτια τῆς γεμάτα φρίκα. Ἐνὰ τραγουδι φοιθρὸ ἀκούσθηκε ἀπ' τὸ διπλάνὸ δωμάτιο ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Ἀλκι.

— Ἐ δάσκαλε ξύπνησε ;

— Ναί, ἀλλὰ σοῦ εἶπα, δάσκαλε νὰ μὴ μὲ λές, γινετὶ μὲ πέρνουν γὰ δάσκαλο γραμματίων !...

Καὶ ἀλήθεια δὲν ἤθελε νὰ τὸν λένε δάσκαλο τοῦ φαινόταν ὅτι μὲ ὅλο τὸ παληκαρίσιο ἐπάγγελμά του, τοῦ ἔδινε αὐτὸ τὸ δάσκαλο τὴν σκέπτεται μὲ κατὰ σχολαστικὸ γέλειο !

— Καλὰ κύριε ξιφοδιδάσκαλε ! Σάρεση ἔτσι ;

— Ναί ! ἀλλὰ θες λείψῃ τὸ κύριε.

— Ὅπως θέλεις ! Μὲ μιὰ σου σπαθιά κόψτω !

Πέρασαν ἔτσι τρεῖς μέρες.

Μιὰ νύχτα ξύπνησε τρομαγμένος. Κάποιος τοῦ εἶχε βροντήσῃ τὴν πόρτα. Ἦταν ἡσυχία. Τὸ λιχνάρι ἔτρεμε νὰ δόσῃ. Θὰ πλητίζαν ξεμερώματα. Ἦ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ. Θυμώθηκε τὴν Ἑλένη. Πάντα στὸ νοῦ του ἐρχόταν ἡ κόρη αὐτή, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν πάντα προσπαθοῦσε νὰ μὴ τὴ σκέπτεται πολὺ. Ἐνας πτωχὸς καὶ τίμιος δάσκαλος τοῦ σπαθιοῦ τί περιέμενε ἀπὸ μίαν πλουσίαν μοναχοκόρη ; Ἦ φιλία οἱ γονεῖς !... Πόσα καὶ πόσα ἐμπόδια !

Τὸ λιχνάρι ἔσβυσε ἔξαφνα. Στενοχορήθηκε. Εἶδε ἀπ' τῆς γαίλλης τῆς κλειστές ἕνα μικρὸ φῶς ἔξω. Θὰ ἦταν ἡ σελήνη. Σηκώθηκε καὶ ἄναψε τὸ κερί καὶ κύταξε τὸ ρολόγι του. Δὲν θὰ ἀργοῦσε νὰ ξεμερώτῃ. Ἐντύθηκε. Σκέφθηκε νὰ κατεβῇ στὸν κήπο, ἀλλὰ ἂν ἡ Ἑλένη ξυπνοῦσε καὶ ἄνοιγε τὸ βῆμα του ; Ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε στὴν ταράτσα.

Ἦταν μεγάλη ἡσυχία παντοῦ ἀπλωμένη. Ἦ σελήνη μάστιγα ἀγρυπνῶντα σὰ νὰ κρικοῦσε σφιχτὰ τῇ σιωπῇ καὶ εἶχε μακραιώσῃ τὰ πάντα. Σινε δῶμα ἐπένω κάτω ρούχα ἀπλωμένα ἐκινουνο ἀπ' τὸν αἶρα καὶ ἡ σελήνη τοὺς φαινόταν σὰν φαντασματὰ στὸν ἀπέναντι τοίχο.

Στὸ νοῦ του ἤρθε ἡ Ἑλένη πάλι, ἡ ἡμέρα πὺ θὰ περάσῃ μαζί της ἐκεῖ :

Ἐξαφνα ψυχράθηκε. Ἡ ἐνθούμησις τῆς ἐργασίας του, τοῦ διδασκαλείου του, τοῦ καθημερινοῦ ὕδατος, τῆς πάλης γιὰ νὰ ζήσῃ, τὴν μελαγχόλησε. Τί ἤθελε νὰ χαίρεται....

Ἐνῃς θόρυβος χτύπησε τὰ αὐτιά του, ἓνα σὺν πνοῇ βαριά, σὺν ἀνάσκαμα βαθύ τοῦ ἤρθε στὰ αὐτιά του. Ἀνατρίχισε ὅλος. Πέρα κοντὰ στὰ κεραμίδια καὶ κοντὰ στὴ γωνιὰ τοῦ τοίχου ἓνα μαῦρο πρᾶγμα φουσκωμένο μὲ πολλὰ πόδια, μεγάλο ἔσχα μὲ μικρόσωμο σκύλλο ἐφάνη νὰ ἔρχεται τρέχοντας πάνω στὸν τοίχο! Αὐτὸ ἦταν ποῦ ἄφηνε αὐτὴ τὴ πνοή. Πέρασε γρήγορα τρέχοντας στὴ σκιά, ποῦ ἄφηναν ἡ κουρνιζὲς τῶν κεραμιδιῶν καὶ μόνο μιὰ στιγμή ἔφυγε λίγο ἀπ' τὸ δρόμο του καὶ τὰ πόδια του φωτίσθησαν ἀπ' τὸ φῶς τῆς σελήνης, κάτι πόδια στρεβλά, μαῦρα....

Ἡ σελήνη ἔχανε τὸ χρῶμα τῆς σὰ νὰ λυποθυμοῦσε.

Πέρα ἄσπριζε. Ἐβγαινε ἡ ἡμέρα.

Τὴν εἶδε καὶ νόμισε, ὅτι μὲ τὴ νύχτα ποῦ ἔφυγε, ἔφυγε μαζὺ καὶ ἓνα κακὸ ὄνειρο, ποῦ ἦτο ἀνακατωμένο μαυτὴ.

Κάτω ἔπινε τὸν καφέ του μόνος εἰσωνώντας κάποτε μιὰ ματιὰ σὲ μιὰ ἐφημερίδα ποῦ ἦτο ἀνοιγτὴ κοντὰ του καὶ δίπλα στὸ φλυτζάνι του. Ὁ Ἄλκης μπῆκε μέσα. Ὁ ξιφοδιδάσκαλος τὸν εἶδε. Εἶχε ὁ Ἄλκης ἓνα ὕφος ἀνῆσυχο, σὰ κάτι νὰ συνέβαινε.

— Τί ἔχεις;

Ὁ Ἄλκης κίνησε τὸ κεφάλι βγάζοντας πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὸ κάτω χεῖλη του, ἔπειτα εἶπε:

— Εἶρω καὶ γὰρ βρεῖ ἀδελφέ! Μὴ ρωτᾷς! Ἦναι νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ νοῦ του!... Δὲν ἀκούς; τί ἐπῆκε τὴ νύχτα ἡ Ἑλένη! Καὶ τὸ ἔχει πάθει δυὸ φορές αὐτὸ, ἔτσι καὶ τὴν ἄλλη φορὰ ἐνῷ κοιμῶταν αἰσθάνθηκε κάτι νὰ κολᾷ ἐπάνω τῆς στὸν λαιμὸ τῆς! Κάνει νὰ ἀνοίξῃ τὰ μάτια τῆς, τίποτε! τῆς φκινόταν αὐτὰ βαριά σὰ μολύβι! Ἐπὶ τέλους μὲ μεγάλη δυσκολία τὸ κατωρθώνει καὶ βλέπει τότε τὰ μάτια ἐνὸς μαύρου πρᾶγματος, ποῦ εἶχε κολήσῃ στὸ λαιμὸ τῆς νὰ τὴν κυττάζουν ἀκίνητα σὰ δυὸ ἀναμμένα μικρὰ κάρβουνα μέσα σὲ σκοτάδι! Κάνει νὰ κινηθῇ, νὰ φωνάξῃ! τίποτα! Καὶ ἔμεινε ἐκεῖ καὶ αἰσθανόταν τὸ τέρας ἐκεῖνο νὰ τῆς ρουφᾷ τὸ αἷμα.

— Τί κουταμάρες εἶνε αὐτές!

Ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα του τὸν διέκοψε.

Εἶχε τὰ φρύδια ζαρωμένα. Ἐγύρισε στὸν ξιφοδιδάσκαλο.

— Εἶσαι τί τρέχει παιδί μου. Αὐτὸ ποῦ παθαίνει ἡ Ἑλένη εἶνε μόρα! Τὴν ξέρεις; Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὴν παθαίνουν!....

Στράφηκε ἔπειτα στὸν Ἄλκη.

— Δὲν ντρέπεσαι λιγάκι σὺ ἄνθρωπος γραμματισμένος, νέος τῆς ἐποχῆς,

νὰ ἔχεις αὐτὲς τῆς ιδέες τῆς γρηίστικες ! Ντροπή !... Ξέρω γὰρ, ποῦ εἶνε ἡ ἀρχή ! Αὐτὴ ἡ γρηὰ στρίγγλα ἡ Καλή, ποῦ κάθε ἄλλο εἶνε πὰρὰ καλή, αὐτὴ φταίει !

Αὐτὴ ἄμα εἶδε ἓνα σημάδι, ποῦ εἶχε ἡ Ἑλένη στὸ λαιμό της καὶ ἄκουσε τί εἶδε τῆς ἔβαλε στὸ νοῦ, ὅτι αὐτὸ εἶνε βρυκόλακας, φάντασμα, ποῦ πίνει αἷμα !.....

Μετὰ τὸ μεσημέρι, ὅταν ὁ ξιφοδιάσκαλος ἀνέβη στὸ δωμάτιό του, ἔσκυψε νὰ δῇ τὴν ἀράχνην.

Κεῖνη τὴν ὥρα ἡ γιγαντώδης ἀράχνη βρισκόταν κοντὰ στὸ παράθυρο. Ὅταν ἔσκυψε, αὐτὴ τραβίχθηκε γρήγορα. Ἀλλὰ ὁ ξιφοδιάσκαλος εἶδε πάλι μιὰ ματιά τῆς ! Μιὰ ματιὰ παρὰ ξενὴ μὲ κάτι ἀνθρώπινο....

Ἦταν ὅμως ἀδύνατο νὰ ᾔτο αὐτὴ τὸ πρῶ ! Αὐτῆς δὲν ᾔτο παραπάνω ἀπὸ πέντε πόντους τὸ σῶμα της, ἐνῶ ἐκεῖνο ᾔταν μεγάλο ἔσχε σκύλλο μικρόσωμο !

Καὶ ὅμως ἐκεῖ κρύφθηκε !... Μὴν ὀνειρεύθῃ ; Μὴν εἶνε αὐτὸ τέρας....

Ἡ Ἑλένη δὲν σηκώθηκε οὔτε τὴν ἄλλη μέρα. Ὁ ξιφοδιάσκαλος τὴν εἶδε στὸ κρεβάτι της ὠχρὰ, ὠχρὰ. Ἄν μποροῦσε θὰ ξημερώνηταν ἐκεῖ φύλαξ πιστός ! Ἄμα θὰ ἐσηκώνετο θὰ ἔφρευαν γιὰ τὴν πόλι. Γιὰ νὰ τῆς δώσουν. Θάρρος θὰ ἔμενε κάποιος ζυπνὸς σένα μικρὸ ἐκεῖ κοντὰ δωμάτιο. Θὰ ἄλλαζαν σὲ κάθε τρεῖς ὥρας.

Πέρασαν λίγες μέρες.

Ἡ Ἑλένη δὲν σηκώθηκε. Ἀσπρη, ἄσπρη σὰ νεράϊδα παγωμένης λίμνης ἔμεινε ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι της. Ὁ πατέρας της τώρα σκεπτόταν νὰ μὴ περιμένουν νὰ σηκωθῇ, ἀλλὰ νὰ τὴν σηκώσουν καὶ νὰ τὴν πᾶνε ἄλλοῦ.

Ἐνα βράδυ εἶχαν ὅλοι συνθροισθῇ γύρω ἀπ' τὴ λήκη στὸ μικρὸ δωμάτιο. Ἐπαιζαν χαρτιά. Ὁ ξιφοδιάσκαλος κερδοῦσε. Εἶχαν μετανοιγμένη τὴν πόρτα τῆς κάμαρας τῆς Ἑλένης. Αὐτὴ εἶχε ἀποκοιμηθῇ. Ἡ μητέρα της εἶχε καθήση κοντὰ στὸ τραπέζι καὶ ἔβλεπε τὸ παιχνίδι. Φυσοῦσε ἄνεμος, καὶ εἶχαν τὰ παράθυρα κατάκλειστα. Τὸ οὐρλιασμα τοῦ ἀνέμου ἀνοιγόταν κάθε τότῳ δτάν γινόταν σιωπή, Ὁ διάδρομος στέναζε, βογκοῦσε. Ἐξαφνὰ ἡ μητέρα τῆς Ἑλένης πετάχθηκε ἀνασηκώθη ἀπ' τὸ κάθισμά της.

Τί εἶνε τὴν ρώτησε ὁ Ἄλλας.

Τὴ στιγμή ἐκεῖνη μιὰ φωνὴ πένθιμη, ἓνα στεναγμὸς βγήκε ἀπ' τὸ δωμάτιο.

— Ἡ Ἑλένη !...

Μὲ μιὰς ἡ μητέρα πετάχθηκε ὀρθία καὶ ὄρμησε. Ἐνὰς χρότος ἔγεινε τότε καὶ ἐφάνη σὰν τὸ σπῆτι ὅλο νὰ σεισθῇ καρέκλες ἔπεσαν χάμω καὶ μέσα στὴ ταρὰχὴ αὐτὴ ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τῆς μάνας. Ἐστάθηκε στὴν πόρτα ἔπειτα ὤρμησε μέσα. Ὁ ξιφοδιάσκαλος εἶδε τότε ἓνα πρᾶγμα ἓνα τέρας σκοτεινὸ, μολυβὶ σχεδὸν στὸ χρῶμα μὲ πολλὰ πόδια, τὸ τέρας, ποῦ εἶχε δὴ νὰ τρέχῃ πάνω ττὸν τοῖχο

πρὸς τὸ τζάκι. Ἦνκ κανάτι κτύπησε κοντὰ του καὶ ἔβραξε τὸν τοῖχο. Τὸ τέρας κρύφθηκε στὸ τζάκι !...

Ὁ ξιροδάστακλος πετάχθηκε ἔξω. Ἴσως ἡ Ἑλένη νὰ ἦτο νεκρά. Ἐνόμιζε ὅτι βρισκόταν μέσα σὲ ὄνειρον. Βγήκε στὴν τράχτα. Ὁ ἄνεμος φυσοῦσε δυνατά. Τὰ σχηματὰ τῆς τράχτας ποὺ ἦσαν τότε ἀπλωμένα ροῦχα χοροπηδοῦσαν μόνα. Σελήνη δὲν εἶχε. Τὰ μάτια του συνήθησαν στὸ σκοτάδι καὶ εἶδε ἓνα πρᾶγμα σκοτεινὸ πὺν ροῦσα μκύρη νὰ ἔρχεται σιγά. Σήκωσε τὸ χέρι του καὶ σκόπευσε. Ἡ τράχτα φωτίσθηκε σὰ νὰ βγήκε ἀπ' τὸ πιστόλι γλῶσσα δαίμονος καὶ ἓνα βρόντος ἀκούσθηκε. Τὸ τέρας, κρεμίσθηκε, ἀφοῦ ἔκανε πολλές προσπάθειες νὰ κρυφθῇ καὶ κελῶς ἔπαυσε ἓνα γέλιο ὅμοιο μὲ ἀνθρώπου ἀλλὰ μεγάλον τόσο ποὺ φένησε σὰ νὰ εἶχε μασέλες ἀέρινες ἀπλωμένες στὸ ἄπειρον καὶ ἀπ' αὐτὰς γελοῦσε, βγήκε τὸ γέλιο !

Ὁ ξιροδάστακλος ὠρμησε ἐκεῖ ποῦ ἔπαισε τὸ τέρας. Δὲν εἶδε τίποτα !

Τὸ τέρας ἐκείνο ἢ ροῦτα ἢ μκύρη ἢ ζωντανὴ ἐχάθη σὰ νὰ διαλύθη μὲ τὸν καγχατμὸ ἐκεῖνον ἢ σὰ νὰ ἔβαινε τὸ σῶμα τῆς ὁ καγχατμὸς ἐκεῖνος !

ΑΠΟ ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΟΣ ΤΟ ΑΜΟΝΙ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΪΔΗΣ

Ὁ Ἐμμανουὴλ Ροΐδης ἀπέθανεν ὕστερα ἀπὸ σαράντα χρόνων λογοτεχνικὴ ἐργασία, ὕστερα ἀπὸ σαράντα χρόνων μόχθους καὶ πόνους δικηνοητικούς διὰ νὰ στηλώσῃ ἔς τὴν Ἑλλάδα ἓνα ὄνειρον γεμάτον ἀπὸ πραγματικότητα, τὴν βασιλείαν τῆς ἀληθείας. Τὸ περιβάλλον, κοινωνικὸ καὶ φιλολογικόν, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιάστηκεν ὁ Ροΐδης ἔς τὴν Ἀθήναν δὲν εἶταν βέλαια τὸ σημερινόν. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ποὺ ὅλη ἡ γενεὰ τοῦ 1862 ἔβραζε καὶ ἐφοῦσκωνεν ἀπὸ τὸν φεουδαρχικτισμὸν καὶ τοὺς πολεμικοὺς βάρδους, ὡς τὴν τωρινήν, μιὰ σημαντικὴ πρόοδος ἔγινε. Ποιὸς θὰ εἴμποροῦσε ν' ἀρνηθῇ, ὅτι τὴν πρόοδον αὐτὴν σὲ πολλὰ σημεῖα, δὲν τὴν χρωστοῦμε ἔς τοὺς πνευματικούς ἀγῶνες τοῦ Ροΐδης ;

Σ' τὴν πιὸ πλατιὰ σημασίαν τῆς λέξης εἶνα ζήτημα ἂν κοινωνικῶς ξετινάζαμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας ὅλη τὴν σκουριὰ τῶν προλήψεων. Καλλιτεχνικῶς ὅμως ἐπήραμε δρόμον. Διηγηματογραφικῶς καὶ ποιητικῶς καὶ γλωσσολογικῶς ἐθεμε-